

(Akty přijaté podle hlavy VI Smlouvy o Evropské unii)

RÁMCOVÉ ROZHODNUTÍ RADY 2005/667/SVV

ze dne 12. července 2005

k posílení rámce trestního práva pro boj proti znečištění z lodí

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na čl. 31 odst. 1 písm. e) a čl. 34 odst. 2 písm. b) této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu ⁽¹⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Akční plán Rady a Komise o nejlepších způsobech provádění ustanovení Amsterodamské smlouvy týkajících se prostoru svobody, bezpečnosti a práva ⁽²⁾ a závěry zasedání Evropské rady v Tampere ve dnech 15. a 16. října 1999, a zejména jejich bod 48, vyzývají k návrhům právních předpisů pro boj s trestnými činy proti životnímu prostředí, zejména společných sankcí a srovnatelných procesních záruk.

(2) Boj proti znečištění z lodí, a to úmyslnému nebo následkem hrubé nedbalosti, představuje jednu z priorit Unie. Zejména body 32 až 34 závěrů zasedání Evropské rady v Kodani ve dnech 12. a 13. prosince 2002 a prohlášení Rady ve složení pro spravedlnost a vnitřní věci ze dne 19. prosince 2002 po ztroskotání tankeru Prestige vyjadřují odhodlání Unie přijmout všechna nezbytná opatření, jež by umožnila předejít opakovaní takových škod.

(3) Za tím účelem by měly být sblíženy právní předpisy členských států, jak uvedla Komise ve svém sdělení Evropskému parlamentu a Radě o zlepšení bezpečnosti na moři v reakci na havárii tankeru Prestige.

(4) Účelem směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/35/ES ze dne 7. září 2005 o znečištění z lodí a o zavedení sankcí za protiprávní jednání ⁽³⁾ a tohoto rámcového rozhodnutí, které doplňuje směrnici 2005/35/ES podrobnými ustanoveními pro trestní věci, je provést toto sblížení.

(5) Toto rámcové rozhodnutí, založené na článku 34 Smlouvy o Evropské unii, je vhodným nástrojem pro uložení povinnosti členským státům stanovit trestní sankce.

(6) Vzhledem ke zvláštní povaze jednání by měly být s ohledem na právnícké osoby zavedeny společné sankce.

(7) Úmluva Organizace spojených národů o mořském právu z roku 1982, již podepsaly všechny členské státy a jejíž smluvní stranou je Evropské společenství, je zvláště důležitá v oblasti spolupráce.

(8) Mezi členskými státy by se měla zavést nejlepší možná spolupráce, aby mohlo být zajištěno rychlé předávání informací z jednoho členského státu do druhého. Měly by být určeny a identifikovány styčné body.

(9) Jelikož cílů tohoto rámcového rozhodnutí nemůže být z důvodu přeshraniční povahy škod, které mohou být dotyčným jednáním způsobeny, uspokojivě dosaženo na úrovni členských států a může jich být proto lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o založení Evropského společenství. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto rámcové rozhodnutí rámec toho, co je pro dosažení uvedených cílů nezbytné.

(10) Toto rámcové rozhodnutí dodržuje základní práva a cíl zásady uznávané článkem 6 Smlouvy o Evropské unii a obsažené v Listině základních práv Evropské unie.

(11) Toto rámcové rozhodnutí neobsahuje pro členské státy, které hraničí s průlivy používanými pro mezinárodní plavbu a podléhajícími režimu tranzitního proplutí či přeletu podle části III oddílu 2 Úmluvy Organizace spojených národů o mořském právu z roku 1982, výslovnou povinnost stanovit jurisdikci pro trestné činy spáchané v takových průlivech. Jurisdikce pro trestné činy by měla být stanovena v souladu s mezinárodním právem a zejména s článkem 34 Úmluvy Organizace spojených národů o mořském právu z roku 1982.

⁽¹⁾ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 13. ledna 2004 (Úř. věst. C 92, 16.4.2004, s. 19).

⁽²⁾ Úř. věst. C 19, 23.1.1999, s. 1.

⁽³⁾ Viz strana 11 v tomto čísle Úředního věstníku.

(12) Praktické uplatňování opatření přijatých členskými státy při provádění tohoto rámcového rozhodnutí by mělo být sledováno Komisí, která by za pět let ode dne provedení tohoto rámcového rozhodnutí měla Radě předložit zprávu. Tato zpráva může zahrnovat příslušné návrhy,

PŘIJALA TOTO RÁMCOVÉ ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Definice

Pro účely tohoto rámcového rozhodnutí se použijí definice uvedené v článku 2 směrnice 2005/35/ES.

Článek 2

Trestné činy

1. S výhradou čl. 4 odst. 2 tohoto rámcového rozhodnutí přijme každý členský stát opatření, která zajistí, aby každé protiprávní jednání ve smyslu článků 4 a 5 směrnice 2005/35/ES bylo považováno jako trestný čin.

2. Odstavec 1 se nevztahuje na členy posádky při protiprávních jednáních, k nimž došlo v průlivech používaných pro mezinárodní plavbu, výlučných hospodářských zónách a na volném moři, jsou-li splněny podmínky stanovené v příloze I pravidle 11 písm. b) nebo v příloze II pravidle 6 písm. b) úmluvy MARPOL 73/78.

Článek 3

Pomoc, účastenství a návod

Každý členský stát přijme v souladu s vnitrostátním právem opatření nezbytná k zajištění trestnosti pomoci, účastenství a návodu ke spáchání trestného činu uvedeného v článku 2.

Článek 4

Sankce

1. Každý členský stát přijme nezbytná opatření k zajištění toho, aby za trestné činy uvedené v člácích 2 a 3 bylo možné uložit účinné, přiměřené a odrazující tresty zahrnující, přinejmenším pro závažné případy, tresty odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně jeden až tři roky.

2. V méně závažných případech, kdy spáchaný čin nezpůsobí zhoršení jakosti vody, může členský stát stanovit sankce jiného druhu, než sankce stanovené v odstavci 1.

3. Tresty podle odstavce 1 mohou být spojeny s jinými sankcemi nebo opatřeními, zejména pokutami, nebo se zákazem provozování činnosti vyžadující úřední povolení anebo schválení, nebo se zákazem zakládání, správy a řízení společnosti nebo nadace, uloženými fyzické osobě, svědčí-li skutečnosti vedoucí k jejímu odsouzení o tom, že hrozí zřejmé nebezpečí, že by se trestná činnost stejného druhu mohla opakovat.

4. Každý členský stát přijme nezbytná opatření k zajištění toho, aby se na úmyslně spáchaný trestný čin uvedený v článku 2 vztahoval trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně pět až deset let, pokud má tento trestný čin za následek závažné a rozsáhlé poškození jakosti vody, živočišných nebo rostlinných druhů nebo jejich části a smrt nebo vážné zranění osob.

5. Každý členský stát přijme nezbytná opatření k zajištění toho, aby se na úmyslně spáchaný trestný čin uvedený v článku 2 vztahoval trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně dva až pět let, pokud:

a) má trestný čin za následek závažné a rozsáhlé poškození jakosti vody, živočišných nebo rostlinných druhů nebo jejich části; nebo

b) byl trestný čin spáchán v rámci zločinného spolčení ve smyslu společné akce 98/733/SVV ze dne 21. prosince 1998, kterou se stanoví, že účast na zločinném spolčení je v členských státech Evropské unie trestným činem⁽¹⁾, bez ohledu na výši trestu uvedenou v této společné akci.

6. Každý členský stát přijme nezbytná opatření k zajištění toho, aby se na trestný čin uvedený v článku 2, který byl spáchán následkem hrubé nedbalosti, vztahoval trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně dva až pět let, pokud má tento trestný čin za následek závažné a rozsáhlé poškození jakosti vody, živočišných nebo rostlinných druhů nebo jejich části a smrt nebo vážné zranění osob.

7. Každý členský stát přijme nezbytná opatření k zajištění toho, aby se na trestný čin uvedený v článku 2, který byl spáchán následkem hrubé nedbalosti, vztahoval trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně jeden až tři roky, pokud má tento trestný čin za následek závažné a rozsáhlé poškození jakosti vody, živočišných nebo rostlinných druhů nebo jejich části.

8. Pokud jde o tresty odnětí svobody, použije se tento článek, aniž je dotčeno mezinárodní právo a zejména článek 230 Úmluvy Organizace spojených národů o mořském právu z roku 1982.

Článek 5

Odpovědnost právnických osob

1. Každý členský stát přijme nezbytná opatření, aby zajistil, že právnické osoby lze činit odpovědnými za trestné činy uvedené v člácích 2 a 3, které v jejich prospěch spáchá jakákoli osoba jednající samostatně nebo jako člen orgánu dotyčné právnické osoby, která v této právnické osobě působí ve vedoucím postavení na základě:

a) oprávnění zastupovat tuto právnickou osobu nebo

b) pravomoci přijímat rozhodnutí jménem této právnické osoby nebo

c) pravomoci vykonávat kontrolu v rámci orgánu této právnické osoby.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 351, 29.12.1998, s. 1.

2. Kromě případů uvedených v odstavci 1 přijme každý členský stát opatření nezbytná k zajištění odpovědnosti právnických osob v případech, kdy nedostatek dohledu nebo kontroly ze strany osoby uvedené v odstavci 1 umožnil spáchání trestného činu uvedeného v článku 2 ve prospěch uvedené právnické osoby osobou jí podřízenou.

3. Odpovědnost právnických osob podle odstavců 1 a 2 nevylučuje trestní stíhání fyzických osob, které jsou pachatelé, návodci nebo účastníci při spáchání některého z trestných činů uvedených v člácích 2 a 3.

Článek 6

Sankce ukládané právnickým osobám

1. Každý členský stát přijme opatření nezbytná k zajištění toho, aby právnickou osobu odpovědnou podle čl. 5 odst. 1 bylo možné postihnout účinnými, přiměřenými a odrazujícími sankcemi. Sankce:

- a) zahrnují pokuty trestní nebo jiné povahy, které jsou přinejmenším pro případy, kdy je právnická osoba odpovědná za trestné činy uvedené v článku 2,
 - i) v horní hranici sazby nejméně 150 000 až 300 000 EUR,
 - ii) v horní hranici sazby nejméně 750 000 až 1 500 000 EUR v nejzávažnějších případech, včetně úmyslně spáchaných trestných činů podle čl. 4 odst. 4 a čl. 4 odst. 5;
- b) mohou ve všech případech zahrnovat sankce jiné než pokuty, například:
 - i) zbavení oprávnění pobírat veřejné výhody nebo podpory,
 - ii) dočasný nebo trvalý zákaz provozování obchodních činností,
 - iii) uložení soudního dohledu,
 - iv) zrušení rozhodnutím soudu,
 - v) povinnost přijmout zvláštní opatření pro odstranění následků trestného činu, za který je právnická osoba odpovědná.

2. Pro účely provádění ustanovení odst. 1 písm. a) a aniž je dotčena první věta odstavce 1, použijí členské státy, které nepřijaly euro, směnný kurz mezi eurem a svojí měnou zveřejněný v *Úředním věstníku Evropské unie* dne 12. července 2005.

3. Členský stát může provést ustanovení odst. 1 písm. a) zavedením systému, ve kterém je pokuta úměrná obratu právnické osoby, finančnímu prospěchu získanému nebo zajištěnému spácháním trestného činu nebo jakékoli jiné hodnotě udávající finanční situaci právnické osoby, a to za podmínky, že takový systém umožňuje uložit takové nejvyšší možné pokuty, jejichž výše se alespoň rovná nejnižší částce pro nejvyšší možné pokuty stanovené v odst. 1 písm. a).

4. Členský stát, který zamýšlí provést rámcové rozhodnutí v souladu s odstavcem 3, oznámí tento úmysl Generálnímu sekretariátu Rady a Komisi.

5. Každý členský stát přijme opatření nezbytná pro zajištění toho, aby právnickou osobu odpovědnou podle čl. 5 odst. 2 bylo možné postihnout účinnými, přiměřenými a odrazujícími sankcemi.

Článek 7

Soudní pravomoc

1. Každý členský stát přijme v míře, kterou umožňuje mezinárodní právo, nezbytná opatření ke stanovení své soudní pravomoci pro trestné činy uvedené v člácích 2 a 3, je-li trestný čin spáchán:

- a) zcela nebo zčásti na jeho území;
- b) v jeho výlučné hospodářské zóně nebo v rovnocenné zóně zřízené v souladu s mezinárodním právem;
- c) na lodi plující pod jeho vlajkou;
- d) jeho státním příslušníkem, je-li trestný čin postižitelný podle trestního práva místa, kde byl spáchán, nebo nespadal-li místo, kde byl spáchán, pod žádnou územní soudní pravomoc;
- e) ve prospěch právnické osoby, která má sídlo na jeho území;
- f) mimo jeho území, ale způsobil nebo může způsobit znečištění na jeho území nebo v jeho hospodářské zóně, a loď se dobrovolně nachází v přístavu nebo v pobřežním terminálu členského státu;
- g) na volném moři a loď se dobrovolně nachází v přístavu nebo v pobřežním terminálu členského státu.

2. Každý členský stát může rozhodnout, že nepoužije nebo že použije jen v konkrétních případech či za konkrétních okolností úpravu soudní pravomoci uvedenou v:

- a) odst. 1 písm. d);
- b) odst. 1 písm. e).

3. Členské státy uvědomí Generální sekretariát Rady, pokud se rozhodnou použít odstavec 2, přičemž v případě potřeby uvedou, pro které konkrétní případy a okolnosti toto rozhodnutí platí.

4. Spadá-li trestný čin do soudní pravomoci více členských států, usilují příslušné členské státy odpovídajícím způsobem o koordinaci svých činností, zejména pokud jde o podmínky stíhání a úpravu vzájemné pomoci.

5. Je třeba vzít v úvahu tyto spojující prvky:

- a) členský stát, na jehož území nebo v jehož výlučné hospodářské zóně nebo rovnocenné zóně byl trestný čin spáchán;
- b) členský stát, na jehož území nebo v jehož výlučné hospodářské zóně nebo rovnocenné zóně se projevují následky trestného činu;

- c) členský stát, jehož územím, výlučnou hospodářskou zónou nebo rovnocennou zónou proplouvá loď, z níž byl trestný čin spáchán;
- d) členský stát, jehož je pachatel trestného činu státním příslušníkem nebo v němž má bydliště;
- e) členský stát, na jehož území má právnická osoba, v jejíž prospěch byl trestný čin spáchán, sídlo;
- f) členský stát vlajky lodi, z níž byl trestný čin spáchán.
6. Pro účely tohoto článku zahrnuje území oblast uvedenou v čl. 3 odst. 1 písm. a) a b) směrnice 2005/35/ES.

Článek 8

Sdělování informací

1. Je-li členský stát informován o spáchání trestného činu, na který se vztahuje článek 2, nebo o nebezpečí spáchání takového trestného činu, který v blízké době způsobí nebo může způsobit znečištění, informuje okamžitě ostatní členské státy, které by mohly být vystaveny těmto škodám, a Komisi.
2. Je-li členský stát informován o spáchání trestného činu, na který se vztahuje článek 2, nebo o nebezpečí spáchání takového trestného činu, který by mohl spadat pod soudní pravomoc členského státu, informuje okamžitě tento členský stát.
3. Členské státy neprodleně oznámí státu vlajky nebo jinému dotčenému státu opatření přijatá podle tohoto rámcového rozhodnutí a zejména podle článku 7.

Článek 9

Určení kontaktních míst

1. Každý členský stát určí stávající kontaktní místa nebo v případě potřeby zřídí nová kontaktní místa, a to zejména za účelem výměny informací podle článku 8.
2. Každý členský stát informuje Komisi o tom, které z jeho útvarů jednají jako kontaktní místa v souladu s odstavcem 1. Komise sdělí tato kontaktní místa ostatním členským státům.

Článek 10

Územní působnost

Toto rámcové rozhodnutí má stejnou územní působnost jako směrnice 2005/35/ES.

Článek 11

Provádění

1. Členské státy přijmou opatření nezbytná pro dosažení souladu s tímto rámcovým rozhodnutím do 12. ledna 2007.
2. Členské státy sdělí do 12. ledna 2007 Generálnímu sekretariátu Rady a Komisi znění předpisů, kterými ve svém vnitrostátním právu provádějí povinnosti, jež pro ně vyplývají z tohoto rámcového rozhodnutí. Na základě těchto informací a písemné zprávy Komise vyhodnotí Rada nejpozději do 12. ledna 2009, do jaké míry členské státy vyhověly ustanovením tohoto rámcového rozhodnutí.
3. Do 12. ledna 2012 předloží Komise na základě informací členských států o praktickém uplatňování tohoto rámcového rozhodnutí Radě zprávu a jakékoli návrhy, které považuje za vhodné, včetně případných návrhů, aby členské státy, pokud jde o trestné činy spáchané v jejich pobřežním moři nebo v jejich výlučné hospodářské zóně nebo rovnocenné zóně, nepovažovaly loď plující pod vlajkou jiného členského státu za cizí loď ve smyslu článku 230 Úmluvy Organizace spojených národů o mořském právu z roku 1982.

Článek 12

Vstup v platnost

Toto rámcové rozhodnutí vstupuje v platnost prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*.

V Bruselu dne 12. července 2005.

Za Radu
předseda
G. BROWN